

К.М. ЛЕВЧЕНКО

ЕКОНОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ НА ОСНОВІ ВИРОБНИЧОЇ ФУНКЦІЇ

Практичне рішення проблем, пов'язаних із необхідністю забезпечення нормальної роботи підприємства залежить від ступеня освоєння методик і методів прийняття управлінських рішень. За допомогою цих методів на підприємствах можна вирішувати комплекс проблем, зв'язаних із переорієнтацією на випуск продукції нового асортименту, а також здійснювати впровадження і використання нових технологій, розвивати маркетинг, удосконалювати структуру управління підприємством.

Громадське харчування являє собою особливу специфічну галузь народного господарства. Якщо підприємства харчової промисловості виробляють продукти харчування та реалізують їх через торговельну мережу, то в підприємствах громадського харчування уособлюються три функції: виробництво продукції, їх реалізація і організація раціонального харчування споживачів.

Ще до перетворення ресурсів на товари та послуги на стадії виробництва та обслуговування споживачів у підприємствах громадського харчування фахівці та менеджери розробляють певну модель процесу. Ці моделі можуть бути розроблені для обслуговування поточної і перспективної діяльності та можуть мати множину різних станів, що визначаються за допомогою таких показників, як обсяг продажу, чисельність працівників, рівень організації праці, продуктивність праці, виробничі витрати тощо.

Саме для такого аналізу використовується одна з найбільш поширених виробничих функцій – функція Кобба - Дугласа.

Для оцінки параметрів виробничої функції Кобба – Дугласа нелінійну залежність лінеаризують. Далі після оцінки параметрів такої перетвореної моделі за методом найменших квадратів (пропонується процедура "Регресія" в MS Excel) слід провести верифікацію моделі. Для цього використовують обчислення коефіцієнта детермінації.

Якщо модель адекватна, то виробнича функція Кобба – Дугласа може бути використана для аналізу і прогнозування економічних явищ. На основі цієї функції можна визначити низку найважливіших характеристик: середню продуктивність праці, граничну продуктивність праці, еластичність випуску продукції за витратами праці, середню фондівіддачу, граничну фондівіддачу, еластичність випуску продукції за об'ємом виробничих фондів, сумарну еластичність.

Оптимальна комбінація ресурсів знаходиться як розв'язання задачі умовної оптимізації за критерієм максимуму виробничої функції при обмеженнях на ресурси